

РЕФЕРАТ

ЗА ИЗБОР НА НАСТАВНИК ЗА НАСТАВНО-НАУЧНАТА ОБЛАСТ ПЕДАГОГИЈА И ОБРАЗОВАНИЕ НА НАСТАВНИЦИ НА ФАКУЛТЕТ ЗА ОБРАЗОВНИ НАУКИ ПРИ УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ ВО ШТИП

Со Одлука бр. 1602-139/3 донесена на 189. седница на Наставно-научниот совет на Факултетот за образовни науки, на 31.10.2023 година определени сме за членови на Рецензентска комисија за избор на наставник за наставно-научните области *педагогија и образование на наставници* на Факултетот за образовни науки при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип во следниот состав:

- д-р Соња Петровска, редовен професор на Факултет за образовни науки при УГД – Штип (претседател);
- д-р Кирил Барбареев, редовен професор, на Факултет за образовни науки при УГД – Штип (член);
- д-р Емилија Петрова-Ѓорѓева, редовен професор на Факултет за образовни науки при УГД – Штип (член).

Конкурсот за овој избор беше објавен во весниците „Слободен печат“ и „Коха“ на 17.10.2023 година и во предвидениот рок се пријави д-р Деспина Сивевска.

Врз основа на приложената документација од кандидатката, чест ни е на Наставно-научниот совет на Факултетот за образовни науки да му го поднесеме следниов

ИЗВЕШТАЈ

Биографски податоци

Вонреден професор д-р **Деспина Сивевска** е родена на 12.3.1978 година, во Штип, Р Македонија. Основно и средно (УМЦ „Јане Сандански“) образование завршува во родното место со континуиран одличен успех. Во учебната 1996/1997 година се запишува на Педагошкиот факултет „Гоце Делчев“ - Штип, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ - Скопје. Студиите ги завршува во 2000 година со просечен успех 8,55 и се стекнува со академско звање - **дипломиран професор по одделенска настава**. Истата година д-р Деспина Сивевска се запишува на постдипломските/магистерските студии на Институтот по педагогија при Филозофскиот факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ - Скопје. Испитите ги положува со просечен успех 8,90. На 24.10.2007 година ја одбрала својата магистерска теза на тема „Јавната и културната дејност и мултикултурализмот“ под менторство на проф. д-р Марија Костова со што се здобива со звање - **магистер по педагошки науки**.

Понатамошното усовршување и истражување во областа на педагогијата кандидатката го продолжува на докторските студии на Институтот по педагогија, Филозофски факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ – Скопје. Под менторство на проф. д-р Марија Костова во 2009 година прифатена е тема за изработка на докторска дисертација со наслов „Емоционалната клима и однесувањето на учениците во училиштето“. На 13.3.2012 година д-р Деспина Сивевска го одбрала својот докторски труд и се стекнуваа со звање - **доктор по педагошки науки**.

Универзитетската кариера, д-р Деспина Сивевска ја започнува во 2007 година, на Педагошкиот факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип како соработник - асистент. Во 2011 година таа е реизбрана во истото звање – асистент за наставно-научните области Педагогија и Образование на наставници. Во 2014 година е избрана во звање доцент за наставно-научните области педагогија и образование на наставници, а во 2019 година е избрана во звање вонреден професор. Во периодот од мај 2014 г. до септември 2019 г., д-р Деспина Сивевска била продекан на Факултетот за образовни науки. Во моментот таа работи како вонреден професор на Факултетот за образовни науки при Универзитетот „Гоце Делчев“ - Штип.

Во текот на универзитетската кариера кандидатката работи и на својот професионален развој преку посетување на завиден број на сертификирани обуки во полето на образованието. Го владее англискиот јазик и поседува напредни познавања на компјутерските програми и алатки за учење на далечина, потребни за изведување на настава, работа со студенти и научноистражувачка работа.

Д-р Деспина Сивевска е автор на повеќе научни и стручни трудови од областа на педагогијата во кои посебен акцент се става на проучување на проблеми поврзани со професионалниот развој на наставниците и воспитувачите, педагошко-организациската работа на предучилишните установи, слободното време на децата и младите, инклузивното образование. Автор е на еден учебник и неколку учебни помагала (практикуми и скрипти) за потребите на студентите на Факултетот за образовни науки.

Во текот на академската кариера д-р Деспина Сивевска активно учествува на научни и стручни расправи, симпозиуми, собири, конференции, семинари, промоции, обуки, презентации, работилници, трибини, тркалезни маси и јавни дебати од различни области на образованието, детално наведени во професионалното портфолио доставено во прилог на биографијата.

Кандидатката е член на домашни и меѓународни уредувачки одбори на списанија, организациски одбори на конференции, рецензент во повеќе домашни и меѓународни списанија.

Била ментор на дипломски и магистерски трудови и член на комисији за одбрана на дипломски, магистерски и докторски трудови.

Во рамки на Темпус проектот ЈЕР 40200-2005, д-р Деспина Сивевска има реализирано студиски престој на Универзитетот во Гронинген, Холандија. Во периодот од 9 до 13 мај 2022 г., во рамките на програмата Еразмус + мобилност на наставничкиот кадар има реализирано и еразмус мобилноста (Erasmus+ staff teaching mobility) на Konstantin Preslavski University of Shumen, Faculty of Education, Bulgaria.

Законски услови кои треба да ги исполнува кандидатот при избор во звање редовен професор

Општи услови за избор

1. Кандидатката д-р Деспина Сивевска има завршен прв циклус на студии со просечен успех 8.55 и стекнато звање дипломиран професор по одделенска настава. Постдипломски/магистерски студии има завршено со просечен успех 8.90 и стекнато звање магистер по педагошки науки.

2. Деспина Сивевска е доктор на педагошки науки, степен стекнат на Институтот по педагогија, Филозофски факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ – Скопје.

3. Кандидатката д-р Деспина Сивевска е избрана за вонреден професор за наставно-научните области педагогија и образование на наставници, со Одлука бр. 1602-64/11 на 130. седница на Наставно-научниот совет на Факултетот за образовни науки, одржана на 23.4.2014 год.

4. Показува способност за наставно-научна и педагошка дејност. Реализира настава (предавања и вежби) на првиот и вториот циклус на студии, член е на комисији за изработка на студиски програми, ментор е на дипломски и магистерски трудови, истражува и популаризира резултати од областите во кои е избрана. Била вклучена во проектни активности наменети за студентите и во обуки за наставници.

5. Кандидатката има објавено најмалку шест рецензирани научни труда во референтни научни публикации во последните пет години пред објавувањето на огласот за овој избор, согласно со Законот за високо образование по кој е распишан овој Конкурс:

Бр.	Автор	Наслов на трудот	Наслов на публикацијата	година
1	Sivevska, D., Runceva, J.	Students' opinions and views on inclusive education	Pedagoška stvarnost, Časopis za školska i kulturno-prosvetna pitanja, God. 69 Br. 1	2023
2	Sivevska, D.	Programs for educational work of pre-school institutions in Republic of North Macedonia	Vospitanie – International Journal, Vol. 18 No. 1	2023
3	Sivevska, D., Popeska, B.	The need of integrational and correlation relations in teaching with emphasis of subject content from mathematics and physical education	International Scientific Conference “Modern Trends of Physical Education and Sport”, 6. 10. 2023, Sofia, Bulgaria	2023
4	Sivevska, D., Runceva, J.	Organizational culture and climate in the pre-school institution,	Knowledge-International journal, 57 (2). pp. 293-300. ISSN 1857-923X	2023
5	Runceva, J. Sivevska, D.	Historical development of preschool education in the Republic of North Macedonia	Vospitanie – International Journal, Vol. 17 No. 1	2022
6	Sivevska, D., Runceva, J.	Management in preschool institution	Knowledge – International Journal, Vol. Vol.51	2022
7	Runceva, J. Sivevska, D., Petrovska, S.	Why is it good to be a part of the teaching profession?	Journal of the Department of pedagogy, Faculty od Philosophy, Novi Sad, Department of Pedagogy	2022
8	Petrovska, S. Sivevska, D., Runceva, J.	School inclusion of gifted children	International scientific conference “Affective personality dimensions and giftedness fullfilment”, Vrsac, Serbia	2022
9	Popeska, B., Sivevska, D., Gregoric, J., Ignatov, G.,	Leasure time sport activities among students at teaching faculties across three countries	Activities in physical education and sport (APES), International Journal of Scientific and Professional issues in Physical Education and Sport, Vol. 12, No. 2	2022

10	Sivevska, D., Popeska, B.,	Opinions of students for their sport activity during covid-19 pandemic-case of students from Teaching faculty in Stip	Pedagogy, 92 (7s), 220-231, AZ-BUKI, Sofia	2020
11	Sivevska, D., Petrovska, S. Runceva, J.	Organization and Realization of Practical Teachings at the Faculty of Educational Sciences in Stip – Students' Views	International Journal of Sciences: Basic and Applied Research (IJSBAR), 48 (7). pp. 197-207. ISSN 2307-4531	2019
12	Petrovska, S. Sivevska, D., Runceva, J.	Teacher views about establishment and functionality of the system of professional development of teachers in Republic of Macedonia	57th Science Conference of Ruse University, Bulgaria	2018
13	Kvesić, M., Popeska, B., Sivevska, D., Ignatov, G., Gregorc, J.,	Differences in leisure-time activities among students from four different countries (Razlike v preživljanju prostega časa med študenti štirih držav)	Revija Šport, Letnik LXVI, Leto 2018, Univerzitet u Ljubljani, Fakulteta za šport	2018

Посебни услови

Во текот на својата универзитетска кариера д-р Деспина Сивевска има учествувано во неколку научноистражувачки проекти и проектни активности.

Во рамки на *Темпус проектот ЈЕР 40200-2005* чиј носител е Педагошкиот факултет во Штип, а во соработка со Педагошкиот факултет во Скопје и Универзитетот за Југоисточна Европа, кандидатката има реализирано студиски престој на Универзитетот во Гронинген, Холандија (во периодот од 18 до 28 јануари 2009 година) (Одлука бр. 2102- 33/7 од 10.2.2009 г.). Основна цел на посетата била анализа на педагошката практика во основни училишта и предучилишните установи.

Во 2011 година била дел од обуката за изготвување на национална програма за професионален развој за ран детски развој организирана од страна на УНИЦЕФ. Посетувала семинар за стекнување на знаења и вештини за развој на социјални вештини и компетенции на наставниците и стручните соработници во училиштата („Social Skills and Responsibilities of Teachers and Professional Staff in Schools“, во организација на OSCE). Активен учесник била и во работилница на тема „Користење интеркултурна комуникација во часовите по методологија“ во организација на UNESCO и програмата на Обединетите нации за интернетнички дијалог и соработка (UN programme to enhance Inter-Ethnic dialogue and collaboration).

Во 2012 година е воведничар на трибината на тема „Предизвиците на современиот учител“, во организација на Здружението на просветни работници, Општина-Штип и Факултет за образовни науки, Универзитет „Гоце Дечев“ – Штип, по повод Светскиот ден на учителот.

Во периодот 2012-2013 г. е дел и од проектот „Рака за рака: Малите Бугарчиња и Македончиња“, проект на Општина Василево и Општина Струмјани, Република Бугарија, финансиран од ИПА програмата за прекугранична соработка на Европската Унија. Учествува преку следниве активности: 1. Предавачи: проф. д-р Соња Петровска и асистент д-р Деспина Сивевска на тема „Потреба од вклученост на децата од руралните средини во организирано предучилишно воспитание“, 27-28.12.2012, Струмјани, Република Бугарија; 2. Фасцилитатори и креатори на работилница: проф. д-р Соња Петровска и асистент д-р Деспина Сивевска на тема

„Проблеми, предизвици и решенија во предучилишното воспитание во Општина Василево“, 18-19.4.2013 г. (Одлука бр. 2102-116/11).

Во 2014 година е вклучена како предавач на летниот камп „Ја сакам Македонија“ во организација на Министерство за надворешни работи на Р Македонија.

Д-р Деспина Сивевска како истражувач е дел од истражувачкиот тим на научноистражувачкиот проект „Професионален развој на наставниците во Република Македонија - состојби и перспективи“ (Одлука 0201-165/6 од 29.1.2015 г.). Проектот е финансиран од Фондот на научноистражувачка дејност при Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип. Целта на проектот е детектирање на состојбите на професионалниот развој на наставниците во Република Македонија од аспект на политики, законодавство, институционална поддршка (државно, локално и внатрешно ниво) и откривање на можни начини за унапредување на истите.

Во 2015 и 2016 година кандидатката е вклучена како предавач на проектот „Воведување на содржини во програмата за животни вештини и училиште по мерка на детето и усогласување на наставните програми со концепцијата за деветгодишно основно воспитание и образование“. Била предавач/обучувач на Семинарот по математика за наставниците од IV и V одделение (3.4.2015 – 7.4.2015 година и 17.5.2016 – 26.5.2016 година) на тема „Педагошки приоди при воведување на поими од број, алгебра, геометрија и веројатност“.

Заедно со студентите од прв циклус студии на Факултетот за образовни науки, вклучена е во реализација на проектот со наслов „Унапредување на социјалната кохезија во Р Македонија“ (Одлука бр. 1602-121/26 од 22.5.2018 г.). Проектот е финансиран од УСАИД и има за цел зајакнување на знаењата, способностите и вештините на студентите за работа во мултикултурна средина (интеркултурно образование).

Во текот на 2020 г. учествува во проектни активности од Проектот „Инклузија на деца со посебни образовни потреби“ на теми „Детски права во образованието“ и „Почитување на различностите и интеркултурализмот во училиштето“, поддржан од Детската фондација „Песталоци“ (октомври-декември 2020 г.).

Во периодот пред 2018 година, д-р Деспина Сивевска за потребите на студентите на Факултетот за образовни науки објавила рецензирана скрипта и практикум:

- Сивевска, Д. (2013). *Педагогија на слободно време*, скрипта за студентите на прв циклус на ФОН, УГД Штип, <http://e-lib.ugd.edu.mk/227>
- Сивевска, Д. (2013). *Педагогија на слободно време*, практикум за студентите на прв циклус на ФОН, УГД Штип, <http://e-lib.ugd.edu.mk/226>

Во периодот од последниот избор во наставно-научно звање вонреден професор, д-р Деспина Сивевска има објавено учебник, скрипти и практикуми за потребите на студентите од Факултетот за образовни науки:

- Сивевска, Д. (2020). *Методика на воспитно-образовната работа по запознавање на околината*, скрипта за студентите на прв циклус на ФОН, УГД Штип, <http://e-lib.ugd.edu.mk/924>
- Сивевска, Д. (2020). *Методика на воспитно-образовната работа по запознавање на околината*, практикум за студентите на прв циклус на ФОН, УГД Штип, <http://e-lib.ugd.edu.mk/892>
- Сивевска, Д., (2022). *Практична настава. 1: практикум*, Штип: Универзитет

„Гоце Делчев», Факултет за образовни науки, <http://e-lib.ugd.edu.mk/1067>

- Сивевска, Д., (2022). *Практична настава 2: практикум за студентите од насоката Предучилишно воспитување*, Универзитет „Гоце Делчев», Факултет за образовни науки, <http://elib.ugd.edu.mk/1056>

- Сивевска, Д., (2023). *Организација на предучилишна установа - учебник*, Штип: Универзитет „Гоце Делчев» -Штип, Факултет за образовни науки, ISBN: 978-608-244-983-8, <http://e-lib.ugd.edu.mk/1140>

Д-р Деспина Сивевска е дел од тимот кој ја подготвуваше монографијата на Факултетот за образовни науки, објавена по повод 25-годишното факултетско образование на наставници и воспитувачи на Педагошки факултет/Факултет за образовни науки во Штип.

- Petrova Gjorgjeva, E., Mirascieva, S., Petrovska, S., Sivevska, D., Kitanova, I., Koseva, D., Josimovska, V., Cackov, O., Stojanov, T. (2020). *Педагошки факултет, Факултет за образовни науки (1995-2020)*. Documentation. Универзитет „Гоце Делчев“, Штип. <http://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/27320>

Д-р Деспина Сивевска е ментор на повеќе дипломски трудови на студенти на Факултетот за образовни науки, ментор на еден магистерски труд, член во комисији за одбрана на дипломски работи и магистерски трудови, како и член на комисији за оцена и одбрана на докторски трудови на матичната институција и на други високообразовни институции.

Во тек на својата академска кариера, од стекнувањето на наставничко звање доцент до денес, кандидатката има дадено своевиден придонес во оспособувањето на помлади наставници и соработници, преку вклучување во различни стручни и научни активности, членства во комисији за оценување едукации и обуки.

Наставно-образовна и научноистражувачка дејност

Универзитетска кариера кандидатката д-р Деспина Сивевска ја започнува на 26.12.2007 г. со Одлука бр. 0210-7338/8-2, а по претходно објавен конкурс, на Наставно-научниот совет на Педагошкиот факултет „Гоце Делчев“ во Штип. Избрана е за асистент по група педагошки предмети на Одделот за одделенска настава: Методика на наставата по природа и општество 1, 2, 3 и 4 и Методика на наставата по математика 1, 2, 3 и 4.

На 26.8.2011 г. со Одлука бр. 2102-136/11 на Наставно-научниот совет на Педагошкиот факултет „Гоце Делчев“ во Штип кандидатката е реизбрана во истото звање асистент во наставно-научните области педагогија и образование на наставници. Согласно со ревидираните студиски програми на Одделот за одделенска настава кандидатката е ангажирана за реализација на вежбите по Методика на наставата по природа и општество 1 и 2, Методика на наставата по математика 1 и 2 и Техничко образование со методика. Во овој избран период била ангажирана и во изведување на вежби по други педагошки предмети: Педагогија на слободно време, Организација на училишна установа, Методика на воспитно-образовната работа по природната и општествената средина 1 и 2, Инклузивно образование.

Кандидатката во шестгодишното работно искуство како асистент работела со повеќе професори, изведувала вежби по повеќе предмети па имала можност да ги продлабочува знаењата во повеќе дисциплини. Во тој развоен период таа покажала висок степен на кооперативност, инвентивност и организациски способности.

Во 2014 г. д-р Деспина Сивевска е избрана во звање **доцент** за наставно-научните области педагогија и образование на наставници (Одлука бр. 2102-130/3 од 23.4.2014 година донесена на 56. седница на Наставно-научниот совет на Факултетот за образовни науки). Како доцент е ангажирана на студиските програми: Одделенска настава, Предучилишно воспитување и Педагогија за предметите Методика на наставата по математика 1 и 2; Методика на воспитно-образовната работа по природната и општествената средина 1 и 2, Педагогија на слободно време; Методика на работа на педагогот.

Во 2019 година д-р Деспина Сивевска е избрана во звање **вонреден професор** за наставно-научните области педагогија и образование на наставници (Одлука број 1602-64/11 од 14.3.2019 г., седница 130 на Наставно-научниот совет на Факултетот за образовни науки). Во овој изборен период реализира предавања и вежби по предметите: Педагогија на слободно време, Методика на работа на педагогот, Методика на наставата по математика 1 и 2, Методика на запознавање на околината 1 и 2, Методика на математичко подрачје, Домска педагогија, ИКТ во наставата, на студиските програми: Одделенска настава, Предучилишно воспитување и Педагогија.

Од изборот во наставно-научно звање доцент па до денес кандидатката дала исклучителен придонес во практичното оспособување на студентите. Таа е ангажирана во организацијата и реализацијата на практичната настава – педагошка пракса (1, 2 и 3) за студентите на студиската програма: Педагогија и Предучилишно воспитување, како и во организацијата и реализацијата на педагошкиот стаж за студентите на студиската програма - Предучилишно воспитување.

Д-р Деспина Сивевска е ангажирана и како наставник на втор циклус, магистерски и специјалистички студии на Факултетот за образовни науки, за предметите: Образование за слободно време, Современи методички тенденции по математика во одделенска настава со практикум, Современи методички тенденции во воспитно-образовната работа по запознавање на околината со практикум.

Во последниот изборен период д-р Сивевска е ангажирана како наставник на програмата за стекнување на педагошко-психолошка и методска доквалификација за студентите од ненаставничките факултети, на предметот Училишна организација.

Во текот на својата академска кариера, кандидатката учествува на бројни меѓународни симпозиуми, конгреси и конференции, во земјава и во странство, при што објавува забележителен број на стручни и научни трудови во домашни и во меѓународни научни и стручни списанија и публикации. Истите се достапни на следниот линк: <http://eprints.ugd.edu.mk/view/creators/Sivevska=3ADespina=3A=3A.html>.

Евалуација на научните и стручните трудови објавени во последниот изборен период (2018-2023):

1. Petrovska, S., **Sivevska, D.**, Runceva, J., (2018). *Teacher views about establishment and functionality of the system of professional development of teachers in Republic of Macedonia*, 57th Science Conference of Ruse University, Bulgaria, 2018 <https://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/21406>

Трудот претставува студија чија цел е да ги утврди разликите во мислењата на наставниците со различно работно искуство по однос на неколку детерминанти на професионалниот развој: задоволство од сопственото ниво на професионалниот

развој, форми и пристапи што наставниците ги користеле за лично професионално усовршување и нивото на проактивност за личен професионален развој. Истражувањето е спроведено на примерок од 398 наставници од 28 средни и основни училишта во Република Македонија. Трудот има научен карактер, избраниот проблем е референтен за меѓународната истражувачка јавност, а методолошкиот пристап е научно коректен.

2. Kvesić, M., Popeska, B., **Sivevska, D.**, Gregori Ignatov, G., Gregorc, J., (2018) Differences in leisure-time activities among students from four different countries (Razlike v preživljanju prostega časa med študenti štirih držav), *Revija Šport, Letnik, 24* (3-4), <https://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/21395>

Трудот претставува компаративна студија низ која се открива како студентите – идни наставници го користат слободното време и кои се нивните потреби за институционална поддршка во организирањето на слободното време. Истражувањето е реализирано на примерок од 415 студенти од Босна и Херцеговина, Македонија, Бугарија и Словенија со цел да се утврди разликата во користењето на слободното време кај идните наставници од различни социокултурни и економските услови. Добиени се вредни резултати врз основа на кои авторите препорачуваат начини за унапредување на организирањето и реализирањето на активностите во слободното време на студентите.

3. Popeska, B., **Sivevska, D.**, (2018). *Opinions and possibilities for intervention in physical and health education curriculum - differences based on initial education of classroom teachers in primary education*, 10th International Scientific Conference “Modern Tendencies in Physical Education and Sport”, 9 Nov 2018, Sofia, Bulgaria <https://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/21394>

Трудот има емпириски карактер и развојна димензија во поглед на унапредување на воспитно-образовната пракса по ФЗО. Авторите имале за цел да утврдат разлики во мислењата и ставовите на одделенските наставници со различно иницијално образование, според фондот на часови за предавања и практична настава, во врска со тековната програма по ФЗО и начините на реализацијата на наставниот процес по ФЗО. Истражувањето е реализирано на примерок од 134 наставници од основните училишта. Откриени се вредни наоди: постојната програма на ФЗО е во согласност со општата образовна цел, дава можност за позитивно влијание врз севкупниот развој на децата, истата може лесно да се стави во корелација со содржини од останатите наставни предмети овозможувајќи им притоа на наставниците да ги покажат своите креативни способности во смисла на користење на иновативни пристапи, неспецифична опрема и алатки во реализација на наставата. Значајни разлики во однос на иницијалното образование на наставниците и можностите за реализација на наставата по ФЗО не се забележани.

4. Petrovska, S., Sivevska, D., Popeska, B., Runceva, J., (2018). *Teachers' views about their professional development (Situation in Republic of Macedonia)*, 10th International Conference on Theory and Practice in Education, 15-17 December 2018, in Budapest, Hungary <https://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/21398>

Презентиранiot труд има емпириски карактер. Проучени се мислењата и ставовите на наставниците во однос неколку димензии на нивниот професионален развој. Резултатите се дел од пообеман научноистражувачки проект. Истражувањето е спроведено на примерок од 398 наставници од основни и средни училишта во Република Македонија. Авторите со значајно ниво на веројатност го

потврдуваат значењето на различни облици на професионален развој, потребата од поголема поддршка и промоција на професионалниот развој на наставниците и значењето на почитта на потребите и можностите за професионален развој на секој наставник индивидуално.

5. Popeska, B., Sivevska, D., Ristova, C., (2019). *Participation of University students in outdoor sports*. The 11th International Scientific Conference “Modern Trends of Physical Education and Sport”, 8 Nov 2019, Sofia, Bulgaria. <https://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/22848>

Во трудот авторите се обидуваат да ги истражат интересот и навиките на студентите за вклучување во активности на отворено. Истражувањето е спроведено на примерок од 77 испитаници - студенти на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип, Р Македонија. Добиени се позитивни резултати кои говорат дека студентите покажуваат голем интерес за вклучување во вакви активности. Во таа насока се дадени и препораки за поголема вклученост на факултетите во насока на промоција на различни програми кои во себе вклучуваат и поддржуваат активности на отворено за студентите.

6. Petrovska, S., Sivevska, D., Runceva, J., (2019). *Inclusion in early childhood education and care*. In: Седма меѓународна научна конференција “Съвременното образование - условия, предизвикателства и перспективи”, 14-16 June 2019, Blagoevgrad, Bulgaria. <https://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/22775>

Трудот претставува обид да се анализираат научни сознанија и практични искуства во врска со вклучувањето на децата со посебни потреби во редовниот предучилиштен систем, а потоа да се извлечат релевантни заклучоци во врска со клучните фактори кои ја детерминираат имплементацијата на инклузијата во предучилишното воспитание и образование. На систематичен начин со високо ниво на прегледност се посочува на условите кои треба да бидат исполнети за да се оствари успешна инклузија во предучилишното воспитание и образование. Авторите аргументирано ги промовираат придобивките од инклузијата во овој развоен период.

7. Petrovska, S., Sivevska, D., Popeska, B., Runceva, J., (2019) *Professional development of the teachers in Macedonia - situation and perspectives*. Седма меѓународна научна конференција “Съвременното образование - условия, предизвикателства и перспективи”, 14-16 June 2019, Blagoevgrad, Bulgaria. <https://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/22774>

Во трудот авторите презентираат дел од резултатите добиени од научноистражувачкиот проект „Професионален развој на наставниците во Република Македонија – состојби и перспективи“. Истражувањето е спроведено на примерок од 398 наставници од 28 средни и основни училишта во Република Македонија. Проектот има развоен карактер. Истражувањето е насочено кон детектирање на состојбите на професионалниот развој на наставниците во Република Македонија од аспект на политики, законодавство, институционална поддршка (државно, локално и внатрешно ниво) и откривање на можни начини за унапредување на истите, а во трудот се презентирани детектираните статистички разлики во ставовите и мислењата на наставниците од одделенска и предметна настава. Користен е релевантен методолошки пристап и се добиени резултати кои главно кореспондираат со резултати од слични истражувања по однос на истражувачките задачи, а дадени се и препораки за унапредување на системот за професионален развој на наставниците.

8. Sivevska, D., Petrovska, S., Runceva, J., (2019) *Organization and Realization of Practical Teachings at the Faculty of Educational Sciences in Stip – Students' Views*. International Journal of Sciences: Basic and Applied Research (IJSBAR), 48 (7). pp. 197-207. ISSN 2307-4531 <https://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/23273>

Авторите анализираат суштинско прашање кое е предмет на дискусија не само во експертските кругови, туку и меѓу креаторите на образовни политики, вработените наставници и студентите, а тоа е практичната компонента на студиските програми за иницијално образование на наставниците. Трагајќи по ефективен и ефикасен модел за воспоставување на соработка на Факултетот за образовни науки со менторските училишта авторите реализирале истражување со цел да ги откријат слабостите и предностите на постојниот модел за практично оспособување. Во него се опфатени студенти-идни воспитувачи, наставници од основните училишта (од прво до петто одделение) и педагози од Факултетот за образовни науки, Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип. Истражувањето има развоен карактер. Резултатите ги откриваат добрите и лошите страни на практичната обука на студентите и даваат насоки и препораки за подобрување.

9. Sivevska, D., Popeska, B., (2020). Opinions of students for their sport activity during covid-19 pandemic-case of students from Teaching faculty in Stip, *Pedagogy*, 92 (7s), 220-231, AZ-BUKI, Sofia <https://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/26837>

Презентираното истражување има за цел да ги утврди промените кои се јавуваат во физичката активност на студентите во слободното време во период на пандемијата со КОВИД 19, споредено со нивните претходни навики за движење, како и да се утврдат разликите од аспект на нивното место на живеење. Истражувањето е спроведено на примерок од 119 студенти на Факултетот за образовни науки при Универзитетот „Гоце Делчев“ - Штип. Добиени се оптимистички резултати: задржување на нивото на физичка активност, како и пред пандемијата, но со промена на начинот на реализација. Не е откриена и промена во степенот на личното задоволство од користењето на слободното време, но се менуваат активностите во смисла на појава на нови хоби активности.

10. Popeska, B., Sivevska, D., (2020) *The impact of the COVID 19 pandemic on the personal development of the students of faculty of educational sciences*, THE XII International Scientific Conference “Modern Trends of Physical Education and Sport”, 6 Nov 2020, Sofia, Bulgaria <https://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/27318>

Во трудот авторите ги утврдуваат формите на справување со пандемијата Ковид-19 кај студентите и можностите за личниот развој. Истражувањето е реализирано на примерок од 119 студенти на Факултетот за образовни науки при Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип. Добиените резултати откриваат дека изолацијата предизвикана од пандемијата имала позитивни ефекти за личниот развој на студентите. Авторите сугерираат активности кои ќе помогнат во одржувањето на менталното здравје и социјалната интеракција за време на онлајн наставата.

11. Сивевска, Д., Попеска, Б., Ристова Магловска, Ц. (2020). *Интерес на студентите за вклучување во активности на отворено*, III Меѓународна научна конференција „Предизвиците на туризмот и бизнис логистиката во 21 век“, Факултетот за туризам и бизнис логистика, 13 ноември 2020 г., <https://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/27250>

Во презентираниот труд авторите спроведуваат истражување со цел да се утврдат интересите на студентите за вклучување во активности на отворено.

Истражувањето е реализирано на примерок од 85 испитаници, студенти на УГД. Добиените резултати во истражувањето покажуваат на генерално позитивен став на студентите за престој во природа и практикување на спортско – рекреативни активности на отворено. Во таа насока дадени се препораки до локалните самоуправи, ресорните министерства и државата во целина, за промоција на ваквите активности, како и обезбедување на локации и реквизити каде што може да се практикуваат активности на отворено.

12. Petrovska, S. Sivevska, D., Runcheva, J., (2021). *High Schools students' views about the teaching profession*, 3rd International Conference on Social Sciences and Humanities (ICSSH2021), co-organized by International Balkan University and University of Houston-Clear Lake, Skopje, R. North Macedonia, from 10th to 12th of June 2021. <https://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/29062>

Во презентираниот труд авторите се обидуваат научно да го аргументираат значењето на учителската професија, како за личниот развој на поединецот, така и за општеството, ставајќи ја учителската професија во контекст на процесот на доживотно учење. Направена е евалуација на научни сознанија, кои вешто се систематизирани. На теориската рамка се надоврзува и мало емпириско истражување направено на примерок од 150 средношколци од 4-та година со цел да се проучат мислењата на идните академски граѓани во врска со привлечноста/ одбивноста на наставничката професија.

13. Sivevska, D., Runcheva, J., (2021). *Outdoor activity and their importance for the proper development of children - special review of the pandemic situation*, 3rd International Conference on Social Sciences and Humanities (ICSSH2021), co-organized by International Balkan University and University of Houston-Clear Lake, Skopje, R. North Macedonia, from 10th to 12th of June 2021. <https://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/29063>

Во трудот теориски се анализираат и евалуираат научни сознанија кои ја детерминираат можноста за примена на игрите на отворено и нивното значење за децата, посебно во периодот на пандемијата. Авторите мошне систематично ги структурираат поновите сознанија кои го потврдуваат значењето на надворешната околина и придобивките за развојот на децата, како и сознанијата во врска со негативностите и опасностите кои произлегуваат од интензивното користење на средствата за комуникација и современиот начин на живот. Врз основа на евалуираните сознанија авторите даваат и корисни педагошко-организациски препораки.

14. Sivevska, D., Runcheva, J., (2021). *The role of the pedagogue in the professional orientation of the students*, Научна конференција с меѓународно учество „Съвременниот дискурс в науката“, 22 октомври – 23 октомври 2021 г. Шумен, Бугарија, <https://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/28968>

Во трудот се третира исклучително значаен педагошки, но и општествен проблем – улогата на училиштето во професионалната ориентација на учениците. Во елаборацијата на проблемот авторите се воделе од општествената брзо менувачка реалност во поглед на развојот на нови занимања, нови побарувања од пазарот на трудот. Посебно се потенцира и актуализира улогата на училиштето и посебно на педагогот. Евалуирана е советодавно-консултативната работа на училишниот педагог и поддршката која тој треба да им ја понуди на учениците при изборот на нивното понатомошно образование.

15. Runcheva, J., Sivevska, D., (2021). *Inclusive education - part of the study programs of the Teaching faculties*, Научна конференција с меѓународно учество „Съвременниот

дискурс в науката“, 22 октомври – 23 октомври 2021 г. Шумен, Бугарија, <https://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/30152>

Во трудот се анализира еден од најактуелните проблеми во образованието – вклучување на децата и младите во редовното образование (инклузија). Авторите ги анализираат студиските програми на кои се подготвуваат воспитувачи и одделенски наставници во Македонија, Бугарија, Србија и Хрватска, со цел да се согледа понудениот пристап и содржини насочени кон оспособување за работа во инклузивни детски градинки и училишта во регионот, како и да се откријат предностите и недостатоците.

16. Popeska, B., Sivevska, D., Ristova, C. (2021) *Effects of COVID-19 pandemics in participation in outdoor activities– case study of students from Goce Delcev University*, The XIII International Scientific Conference “Modern Trends of Physical Education and Sport”, 5 Nov 2021, Sofia, Bulgaria <https://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/29134>

Презентираното истражување има за цел да укаже на ефектите кои ги има пандемијата со COVID-19 врз партиципирањето во активности на отворено. Истражувањето е реализирано на примерок од 172 испитаници, студенти на Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип, Македонија, со цел да се утврди нивното учество во активности на отворено и промените што се случуваат при нивното практикување на отворено во периодот на пандемијата COVID 19, осврнувајќи се на неколку аспекти: учество на студентите во активности на отворено, видот на активности во кои се вклучуваат, факторите кои влијаат на зголемување или намалување на таквиот ангажман итн. Добиените резултати упатуваат дека ситуацијата со пандемијата негативно се рефлектира врз целокупното живеење, вклучувајќи ја и намалената партиципација на студентите во активности на отворено, намалена физичка активност, а тоа се одразува и на нивната целокупна здравствена состојба.

17. Sivevska, D., Popeska, B., Gregoric, J., Ignatov, G., (2022) *Leisure time sport activities among students at teaching faculties across three countries*, (APES) Activities in physical education and sport, International Journal of Scientific and Professional issues in Physical Education and Sport, Vol. 12, No. 2, <https://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/32381>

Трудот претставува компаративна студија низ која авторите се обидуваат да ги утврдат интересите и мотивацијата на студентите на наставнички факултети во однос на практикување на физички активности во своето слободното време. Истражувањето е реализирано на примерок од 354 студенти од Македонија, Бугарија и Словенија. Резултатите покажаа разлики меѓу студентите од различните земји во однос на времето поминато на учење, слободно време и фреквенцијата на физички активности во нивното слободно време. Значајно е да се потенцира дека сите студенти – идни наставници ја препознаваат важноста на физичката активност во нивните животи и влијанието што таа го има врз здравјето, емоционалната и социјална благосостојба. Во таа насока се дадени и препораки за унапредување на процесот на организирање и реализирање на физички активности во слободното време на младите.

18. Runceva, J. Sivevska, D., (2022) *Historical development of preschool education in the Republic of North Macedonia*, *Vospitanie – International Journal*, Vol. 17 No. 1 (2022): Journal of Educational Sciences Theory and Practice <https://eprints.ugd.edu.mk/30596/>

Авторите го анализираат развојот на предучилишното воспитание и образование во Република Македонија од 1945 година до денес. Трудот претставува значаен придонес за педагошката наука, бидејќи е даден систематизиран преглед

на формите и начините на организација на предучилишните установи, грижата за децата и развојот на воспитно-образовниот кадар за период од 77 години.

19. Sivevska, D., Runceva, J. (2022) Management in preschool institution, *KNOWLEDGE – International Journal*, Vol.51.1 <https://eprints.ugd.edu.mk/30153/>

Трудот претставува анализа и евалуација на научни и стручни сознанија со кои авторите прават обид да ја апострофираат важноста на постоење на квалитетен менаџмент во предучилишните установи. Посебно се анализира улогата на директорот, неговите компетенции и квалификации.

20. Sivevska, D., Runceva, J. (2022), *The role of the pedagogue in prevention of risky/ unacceptable student behavior*, Научна конференција с меѓународно учество „Съвременниот дискурс в науката“, 22 октомври – 23 октомври, 2022 г. Шумен, Бугарија <https://eprints.ugd.edu.mk/30747/>

Во трудот се анализираат и елаборираат сознанија кои ја објаснуваат улогата на педагогот во справувањето со предизвикот на ризично однесување на децата и младите, кое авторите го третираат како последиците на современиот и динамичен начин на живот во семејството.

21. Runceva, J. Sivevska, D., (2022) *Зошто е добро да се биде дел од учителската професија?*. *Časopis Zbornik Odseka za pedagogiju*. Filozofski fakultet Univerziteta u Novom Sadu, <https://eprints.ugd.edu.mk/30524/>

Во трудот авторите се обидуваат да најдат одговор на вечно актуелното прашање: Зошто да се биде учител? За таа цел тие ги испитуваат мислењата на студентите идни наставници на Факултетот за образовни науки, во однос на неколку аспекти: мотиви за избор на професијата, дали годините поминат во студии ја промениле сликата за наставничката професија, нивното задоволство од знаењето и праксата која ја добиваат за воведување во професијата. Наодите упатуваат на заклучокот дека студентите се задоволни од изборот на својата идна професија, како и од знаењето и практичните активности кои ги добиваат во текот на своите студии за навлегување во вештините на наставничката професија. Сепак укажуваат дека е неопходно да се преземат мерки на институционално и социјално ниво со цел да се подобри позицијата на наставната професија во општествениот контекст, како и разбирање на нејзината важност за целото општество.

22. Petrovska, S., Sivevska, D., Runcheva, J., (2022). *School inclusion of gifted children*, International scientific conference, 28 th Round table on giftedness, affective personality dimensions and giftedness fulfillment, Vrsac, Serbia, 01.07.2022 <https://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/32011>

Трудот има теоретски карактер и во него се анализираат, систематизираат и евалуираат сознанија кои се насочени кон третманот на надарените деца во училиштето. Авторите го проблематизираат процесот на инклузија на овие деца и го ставаат во контекст на можна дискриминација.

23. Popeska, B., Sivevska, D., (2022). *Adults' motivation for participation in sport activities in leisure times*, International Scientific Conference “Modern Trends of Physical Education and Sport”, 7-8. 10. 2022, Sofia, Bulgaria <https://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/32042>

Презентираното истражување има за цел да укаже на значењето на физичката активност во слободното време на возрасните, преку испитување на два комплексни феномена: физичката активност кај возрасните, од една страна, и квалитетот на слободно време, од друга страна. Истражувањето е реализирано на примерок од 268 возрасни испитаници над 25 години, со цел да се утврдат нивните

ставови и мислење во однос на физичките активности кои ги практикуваат во своето слободно време, задоволството од практикувањето на истите, придобивките и можностите од нивно практикување. Добиените резултати покажуваа дека во последниот период кај возрасните јакне света за значењето и потребата од физичка активност во слободното време. За таа цел се предложуваат мерки со кои ќе се напушти седентарниот начин на живот и ќе се промовира стил на живот кој вклучува поголема физичка активност во слободното време.

24. Sivevska, D., Runceva, J. (2022) *Inclusion in the kindergarten (situation and challenges)*, International conference *Changing Paradigms in Education and Science*, Hungarian Language Teacher Training Faculty, University of Novi Sad, November 3-4, 2022, <https://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/31782>

Во трудот авторите укажуваат на важноста од имплементирање на инклузијата во предучилишното воспитание и образование и улогата на воспитувачот во спроведувањето на инклузивниот процес во воспитно-образовната работа. За таа цел ги проучуваат мислењата и ставовите на воспитувачите за состојбата со инклузивното образование во градинките, фокусирајќи се на следните три аспекти: свесноста на воспитувачите за карактеристиките на децата со посебни образовни потреби, степенот на соработка на воспитувачите со стручните служби и со родителите на децата со посебни образовни потреби, односот на другите деца (деца со типичен развој) кон децата со посебни потреби. Наодите укажуваат дека вработените воспитувачи генерално имаат позитивни ставови кон инклузивниот процес, но истовремено упатуваат и на предизвиците и проблемите со кои се соочуваат во однос на: недостаток на стручна служба (логопед, дефектолог), како и потреба за дополнителни обуки, работилници и сл. за проширување и продлабочување на нивните знаења и вештини за работа во инклузивна средина.

25. Sivevska, D., Runceva, J. (2023). *Organizational culture and climate in the pre-school institution*, Knowledge-International journal, 57 (2). pp. 293-300. ISSN 1857-923X <https://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/31783>

Во трудот се анализирани и евалуирани научни и стручни сознанија насочени кон објаснување и потврдување на значењето на организациската култура како фактор што го детерминира квалитетот на работата на предучилишните установи. Авторите преку користење на методот на теориска анализа доста успешно ги систематизирале различните аспекти на организациската култура. Посебно внимание е посветено на системот на вредности, интерперсоналните односи и начините на управување и раководење.

26. Sivevska, D., Runceva, J. (2023) *Students' opinions and views on inclusive education*, *Pedagoška stvarnost*, Časopis za školska i kulturno-prosvetna pitanja, EBSCO, God. 69 Br. 1 (2023) <https://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/32234>

Предмет на ова истражување се мислењата и ставовите на студентите од Факултетот за образовни науки во Штип, Македонија, за нивната подготвеност за работа во инклузивна училишница и занимална. Истражувањето има развојна и апликативна цел – подобрување на студиските програми за образование на наставници и воспитувачи. Дојдено е до вредни сознанија. Студентите експлицитно декларираше потреба од дополнителни знаења за работа со деца со ПОП, зајакнување на практичната работа и вклучување дополнителни обуки и работилници.

27. Sivevska, D., (2023). Programs for educational work of pre-school institutions in Republic of North Macedonia, *Vospitanie – International Journal*, Vol. 18 No. 1 (2023) Journal of Educational Sciences Theory and Practice, <https://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/32185>

Во трудот е направена анализа и преглед на развојот на програмите за работа во предучилишните установи, во временскиот период од 1945 г. до денес, со цел да се увиде како хронолошки тече процесот на нивно иновирање следејќи ги современите стручно-научни сознанија од теоријата и практиката на предучилишното воспитание и образование. Изнесените сознанија укажуваат дека нашата земја ги следи современите текови и достигнувања на педагошко-психолошките науки, како и бројните програмски документи и конвенции за правата на децата и истите ги имплементира во своите национални образовни политики.

28. Sivevska, D., Popeska, B. (2023) *The need of integrational and correlation relations in teaching with emphasis of subject content from mathematics and physical education*, International Scientific Conference “Modern Trends of Physical Education and Sport”, 6. 10. 2023, Sofia, Bulgaria <https://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/32547>

Во трудот авторите укажуваат на потребата и важноста од примена на интеграциско-корелацискиот пристап во наставата со цел да му се помогне на ученикот подобро, полесно и потемелно да проучи одредена тема или поим, а истовремено да му се овозможи и трајно стекнување на знаења и вештини и нивна примена во секојдневниот живот. Направена е анализа на наставните планови и програми за првиот циклус (првите три одделенија) на основното образование во Р. Македонија, со цел да се утврдат можностите за примена на интеграциско-корелацискиот модел во одделенската настава и придобивките од неговата имплементација на часовите по ФЗО и математика. Авторите дошле до констатација дека поврзувањето меѓу предметите е возможно во многу поголем број на содржини од она што го нудат програмите. Како клучни фактори од кои зависи примената на интеграциско-корелацискиот пристап се посочени отвореноста на наставниот процес кон ваквиот пристап, креативноста и желбата на наставниците, нивниот ентузијазам, мотивација, љубопитност и творечки дух.

29. Sivevska, D., Runceva, J. (2023) Preschool education in the Republic of North Macedonia, *Krugovi detinjstva - časopis za multidisciplinarna istraživanja detinjstva*, God. 11. Br. 1 (2023) <https://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/32449>

Во трудот авторите укажуваат на значењето на образованието во раното детство и на можностите и потенцијалите кои им се нудат на децата од предучилишна возраст преку вклучувањето во организираното институционално воспитание и образование. Притоа дадена е анализа и преглед на структурата и поставеноста на предучилишното образование во нашата држава, програмите за работа во предучилишните установи и предизвиците со кои се соочува системот за предучилишно образование во Македонија.

Анализата на научно-стручниот истражувачки опус на д-р Деспина Сивевска покажува дека станува збор за истражувач кој е способен да ги детектира актуелните и значајните проблеми во педагогијата, образованието на наставници и пошироко во образованието, коректно да избере и аплицира методолошки пристап и логички да ги систематизира и евалвира научно-стручните сознанија.

Учества на меѓународни конференции и симпозиуми во последниот изборен период (2018-2023):

Резултатите од истражувачките активности и стручно-научната работа, кандидатот д-р Деспина Сивевска ги споделува и презентира преку активно учество на меѓународни симпозиуми, конференции, конгреси и трибини во земјата и во странство. За учеството на истите има приложено соодветни потврди и сертификати:

1. 57th Science Conference of Ruse University, Bulgaria, 2018;
2. 10th International Scientific Conference “Modern Tendencies in Physical Education and Sport”, 9 Nov 2018, Sofia, Bulgaria;
3. 10th International Conference on Theory and Practice in Education, 15-17 December 2018, in Budapest, Hungary;
4. Седма меѓународна научна конференција “Съвременното образование - условия, предизвикателства и перспективи”, 14-16 June 2019, Blagoevgrad, Bulgaria;
5. The 11th International Scientific Conference «Modern Trends of Physical Education and Sport», 8 Nov 2019, Sofia, Bulgaria;
6. International online conference Sports education on the Balkans during a pandemic, NSA “Vasil Levski” Sofia, Bulgaria, 30 June 2020;
7. 23th International Symposium for Sport and Physical Education of Youth, Federation of Sport Pedagogues of Macedonia, Ohrid, 2-3 October, 2020;
8. 7th Online Pan-European Conference on Digital Education: Learning from Best Practice, Ljubljana, Slovenia, 29 October 2020;
9. THE XII International Scientific Conference “Modern Trends of Physical Education and Sport”, 6 Nov 2020, Sofia, Bulgaria;
10. III International Scientific Conference “Challenges of Tourism and Business Logistics in the 21st Century”, held on November 13, 2020 in Stip;
11. 4rd International Symposium on Silk Road Academic Studies, Cappadocia University (Turkey) 17-18 December 2020;
12. 12th Online Pan-European Conference on Digital Education: Learning from Best Practice, Ljubljana, Slovenia, 25 March 2021;
13. 13th Online Pan-European Conference on Digital Education: Learning from Best Practice, Ljubljana, Slovenia, 22 April 2021;
14. 14th Online Pan-European Conference on Digital Education: Learning from Best Practice, Ljubljana, Slovenia, 27 May 2021;
15. 3rd International Conference on Social Sciences and Humanities (ICSSH2021), co-organized by International Balkan University and University of Houston-Clear Lake, Skopje, R. North Macedonia, from 10th to 12th of June 2021;
16. 16th Online Pan-European Conference on Digital Education: Learning from Best Practice, Ljubljana, Slovenia, 29 July 2021;
17. 24. Симпозиум за спорт и физичко образование на младите, Федерација на спортските педагози на Република Македонија, 10-11 септември 2021, Охрид, РС Македонија;
18. Научна конференција с меѓународно учество „Съвременният дискурс в науката“, 22 октомври – 23 октомври 2021 г. Шумен, Бугарија;
19. XIII International Scientific Conference “Modern Trends of Physical Education and Sport”, 5 Nov 2021, Sofia University „St. Kliment Ohridski“ Sofia, Bulgaria;
20. International Scientific Conference “Modern Trends of Physical Education and Sport”, 7-8. 10. 2022, Sofia University „St. Kliment Ohridski“ Sofia, Bulgaria;

21. Sivevska, D. (2022). *Leisure time in prevention of risk behavior in young people*, INCSOS VIII, International Congress of Social Sciences, October 20-23, 2022;

22. 16 th International Scientific Conference, Hungarian Language Teacher Training Faculty, University of Novi Sad, November 3-4, 2022;

23. Научна конференция с международно участие „Съвременният дискурс в науката“, 22 октомври – 23 октомври, 2022 г. Шумен, Бугарија;

24. The 17th European Congress “100 years of FIEPS”, The 7th Edition of the International Conference 75th years of ”Dunarea de Jos”, University of Galati- Sports, education, culture interdisciplinary approaches in scientific research sec – IASR 24 - 28 may 2023, Galati, Romania;

25. XV International Scientific Conference “Modern Trends of Physical Education and Sport”, 6. 10. 2023, Sofia Univeristy „St. Kliment Ohridski“ Sofia, Bulgaria;

26. Пленарно предавање на тема: *Adults' motivation for participation in sport activities in leisure times*, International Scientific Conference “Modern Trends of Physical Education and Sport”, 7-8. 10. 2022, Sofia, Bulgaria; https://www.researchgate.net/publication/360782843_MODERN_TRENDS_OF_PHYSICAL_EDUCATION_AND_SPORTS.

Стручно-апликативна и организациско-развојна дејност во последниот избран период (2018-2023)

Д-р Деспина Сивевска професионалниот ангажман го пројавува и во делот на стручно-апликативната и организациско-развојната дејност.

Заедно со студентите од прв циклус на студии на Факултетот за образовни науки, вклучена е во реализација на проектот со наслов „Унапредување на социјалната кохезија во Р Македонија“ (Одлука бр. 1602-121/26 од 22.5.2018 г.). Проектот е финансиран од УСАИД и има за цел зајакнување на знаењата, способностите и вештините на студентите за работа во мултикултурна средина (интеркултурно образование).

Во текот на 2020 г. учествува во проектни активности од Проектот „Инклузија на деца со посебни образовни потреби“, на теми „Детски права во образованието“ и „Почитување на различностите и интеркултурализмот во училиштето“, поддржан од Детската фондација „Песталоци“ (октомври-декември 2020 г.).

Во насока на личен професионален развој учествува на Вебинарот „Инклузивни тимови во градинка (искуства и следни чекори) + Водич за инклузивни практики“, 29.11.2022, БРО, Едуино;

Исто така таа е дел од тимот оценувачи на ученичките натпревари FIRST LEGO League во организација на Факултетот за информатика при УГД – Штип:

- Оценувач на FIRST LEGO League- 23 февруари 2019, Факултет за информатика, УГД;
- Оценувач на FIRST LEGO League - 26.2.2022 г., СОУ „Гошо Викентиев“ - Кочани;
- Оценувач на FIRST LEGO League - 1.4.2023 г., Факултет за информатика, УГД.

Во последниот избран период д-р Сивевска е член на неколку меѓународни уредувачки одбори на списанија и организациски одбори на конференции и симпозиуми:

- Член на меѓународен научен и уредувачки одбор за VI Меѓународна научно-стручна конференција со наслов „Современото воспитание и образование – состојби, предизвици и перспективи“ (Одлука бр. 1602-58/24 од 15.2.2018 г.);
- Член на меѓународен научен и уредувачки одбор на Монографија по повод 25 години Педагошки факултет (Факултет за образовни науки), (одлука 1602-81/6 од 25.8.2020 г.);
- Член на научен одбор на Научна конференција с меѓународно учасие „Съвременният дискурс в науката, Шуменски университет „Епископ Константин Преславски“ Педагогически факултет 23 октомври – 24 октомври 2020 г. <https://www.shu.bg/wp-content/uploads/file-manager-advanced/users/faculties/pf/izdaniya/godishnici/godishnik-pf-2020.pdf>
- Член на научен одбор на Научна конференција с меѓународно учасие „Съвременният дискурс в науката, Шуменски университет “Епископ Константин Преславски” Педагогически факултет 22 октомври – 23 октомври, 2021 г., <http://conference-pf.shu.bg/2021-nauchna-conf.php>
- Член на научен одбор на Научна конференција с меѓународно учасие „Съвременният дискурс в науката, Шуменски университет “Епископ Константин Преславски”, Педагогически факултет, 21 октомври – 22 октомври 2022 г., [Научни форуми | Педагогически факултет | Шуменски университет \(shu.bg\)](#)
- Член на научен одбор на International scientific conference: Modern trends of physical education and sports, Department of sport, Sofia University „ST. Kliment Ohridski”, 7-8 October 2022, Sofia, https://www.uni-sofia.bg/index.php/bul/novini/novini_i_s_bitiya/chetirinadeseta_mezhdunarodna_nauchna_konferenciya_s_vremenni_tendencii_na_fizicheskoto_v_zpitanie_i_sporta
- Член на научен одбор на International scientific conference: Modern trends of physical education and sports, Department of sport, Sofia University „ST. Kliment Ohridski”, 6 October 2023, Sofia
- [Научни форуми / Научна дейност / Департамент по спорт / Департаменти / Университетът / Начало - Софийски университет „Св. Климент Охридски» \(uni-sofia.bg\)](#)
- Honored member for the Editorial team in the Journal ‘Educational Challenges’ (Ukraine), <http://educationalchallenges.org.ua/> .
- Член на уредувачки одбор на Journal of Mediation & Social Welfare (JMSW), Editorial team: <https://lumenpublishing.com/journals/index.php/jmsw/about/editorialTeam>
- Член во меѓународен уредувачки одбор на Годишен зборник на Факултет за образовни науки (Yearbook -Faculty of Educational Sciences) 183 седница (одлука 1602-77/13, од 19.04.2023).

Д-р Деспина Сивевска во текот на својата работа активно работи и како рецензент на научни и стручни трудови во неколку списанија: Curkova University, Faculty of Education Journal, vol.42, No.2, ISSN: 1302-9967; Školskoga vjesnika – časopisa za pedagogijsku teoriju i praksu- Split, Croatia; Vospitanie – Journal of Educational Sciences, Theory and Practice, ISSN 1857 - 4331 (P), ISSN 1857 – 8705 (O).

Таа е ментор на еден магистерски труд, член на комисија за оценка и одбрана на пет магистерски трудови и еден докторски труд, на матичната институција.

Била член на комисији за оцена и за одбрана на докторска дисертација на тема „Воспитните цели и вредносните ориентации кај учениците од основното образование“ на Филозофски факултет, УКИМ (Одлука бр. 10-2078/4 од 6.10.2022

г. и Одлука бр. 10-2078/4 од 22.12.2022 г.) и член на Комисија за оценка на тема, тези и кандидат на Универзитетот „Св. Климент Охридски“ – Битола (тема „Методичко моделирање и менаџирање на однесувањето на учениците во Основното образование во Република Косово“; Одлука бр. 02-44/2, од 21.1.2021 г.).

Во својата матична институција д-р Деспина Сивевска е вклучена и во работата на неколку комисии и тела:

- Член на Наставно-научен совет на Факултетот за образовни науки, при УГД, Штип (одлука бр. 2102-203/92 од 19.10.2011 г.);
- Член во Конкурсна комисија за запишување на кандидати на студенти на универзитетски студии (академски) за учебната 2019/20 (одлука 1602-102/3, од 27.6.2019 г.);
- Член на Комисија за спроведување на тајно гласање за избор на ректор на Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип (Одлука 1602-93/9 од 5.6.2019 г.);
- Член на Комисија за спроведување на тајно гласање за избор на декан на Факултет за образовни науки, Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип (Одлука 1603-93/4 од 5.6.2019 г.);
- Член на Комисија за спроведување на тајно гласање за избор на претседател на Катедрата за педагогија при Факултет за образовни науки, (одлука 1605-133/5 од 1.10.2019 г.);
- Член на Комисија за разгледување на барања и молби од студенти на прв циклус студии (Одлука 1602-138/5 од 14.10.2019 г.);
- Одлука за формирање на комисии за изработка на елаборатите за студиските програми од прв циклус студии на ФОН (Одлука бр. 1602- од 6.11.2019 г.);
- Член на Комисија за спроведување на самоevaluација на Факултетот за образовни науки (Одлука бр. 1602-86/11 од 1.9.2021 г.);
- Член на Комисија за проверка на психофизичките способности (интервју) за кандидатите кои се запишуваат на прв циклус студии на Факултетот за образовни науки, учебната 2021/2022 г. (Одлука бр. 1602-86/7 од 1.9.2021 г.) 162. седница;
- Член на Комисија за спроведување на тајно гласање за избор на членови на Сенатот при Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип, 2022, 169. седница, 1.4.2022 г.;
- Член на Комисија за проверка на психофизичките способности (интервју) кои се запишуваат на прв циклус студии на Факултетот за образовни науки, учебната 2022/2023 г. (Одлука бр. 1602-88/14 од 13.6.2022 г.), 171. седница;
- Член на Комисија за спроведување на тајно гласање за избор на раководител на Катедрата за педагогија на Факултет за образовни науки (Одлука бр. 1605-124/3 од 25.10.2022 г.);
- Член во Конкурсна комисија за запишување на кандидати на втор циклус универзитетски студии (академски) и специјалистички студии за учебната 2022/2023 г. (Одлука 1602-88/15, 13.6.2022 г.);
- Член на Комисија за проверка за исполнетост на професионалните стандарди за звање наставник ментор (Одлука бр. 1603-48/1 од 16.2.2023 г.);
- Член на Комисија за проверка на психофизичките способности (интервју) за учебната 2023/2024 (Одлука бр. 1602-57/6 од 15.6.2023 г.);
- Член во Конкурсна комисија за запишување на кандидати на универзитетски студии (академски) од втор циклус за учебната 2023/2024 г. (Одлука 1602-97/7, 15.6.2023 г.);
- Продекан на Факултетот за образовни науки во период (2014-2019).

Од севкупните активности, во стручно-апликативната и организациско-развојната дејност, може да се заклучи дека станува збор за кандидатка која поседува компетенции за апликација на теориските и научните сознанија во различни сфери/подрачја на образованието. Презентираните активности експлицитно укажуваат дека д-р Деспина Сивевска континуирано и успешно придонесува како во промоцијата и имплементацијата на педагошките сознанија во практиката, така и во работата и развојот на организациските структури на својата институција.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Согласно со Законот за високо образование и Правилникот за посебните услови и постапката за избор во наставно-научни, наставни и соработнички звања на Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип и распишаниот Конкурс на 17.10.2023 година, Рецензентската комисија ја разгледа доставената документација на единствениот пријавен кандидат вонреден професор д-р Деспина Сивевска.

Врз основа на извршената анализа, Рецензентската комисија констатира дека д-р Деспина Сивевска ги исполнува условите предвидени со законските прописи за избор во звање редовен професор. Видливо е нејзиното континуирано научно напредување во областа на педагогијата и образованието на наставници. Прикажаните резултати од научноистражувачката работа (153,5) потврдуваат дека станува збор за одговорен, научно коректен и креативен истражувач кој своите достигнувања ги споделува како со домашната, така и со меѓународната научна јавност преку публикување на научни и стручни трудови во домашни и меѓународни списанија и публикации и преку учество на домашни и меѓународни конференции и симпозиуми. Нејзиниот научен ангажман придонесува во развојот и промоцијата на педагошката наука и пракса.

Наведените активности кои се однесуваат на ангажманот во наставата (40) и неформалните облици на професионално усовршување во текот на академската кариера недвосмислено ја покажуваат нејзината посветеност во иновирањето и етаблирањето на повеќе предметни програми на Факултетот за образовни науки.

Анализата на развојот на нејзината академска кариера во стручно-апликативната и организациско-развојната дејност (90,5) покажува дека д-р Деспина Сивевска успешно ги интегрира индивидуалните, заедничките и општествените интереси за развој во областите во кои научно се развива, со што значајно придонесува во развојот и на својата матична институција и на образованието воопшто.

Врз основа на постигнатите резултати во наставно-образовната, научноистражувачката, стручно-апликативната и организациско-развојната дејност Рецензентската комисија со чест и задоволство му предлага на Наставно-научниот совет на Факултетот за образовни науки да го прифати нашиот предлог-кандидатката д-р Деспина Сивевска, вонреден професор, да ја избере во звање редовен професор за наставно-научните области педагогија и образование на наставници на Факултетот за образовни науки при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Д-р Соња Петровска, редовен професор, претседател, с.р.

Д-р Кирил Барбареев, редовен професор, член, с.р.

Д-р Емилија Петрова Ѓорѓева, редовен професор, член, с.р.

ТАБЕЛА НА АКТИВНОСТИ КОИ СЕ БОДУВААТ ПРИ ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ

Р. бр.	Наставно-образовна дејност	Поени				Вкупно
		Во земјава		Во странство		
		број	поени	број	поени	
	Избор во звање вонреден професор	40				40
	ВКУПНО					40
Р. бр.	Научноистражувачка дејност и стручно-уметнички активности	Поени				Вкупно
		Во земјава		Во странство		
		број	поени	број	поени	
4	Научен труд објавен во меѓународно научно списание (прв автор, втор автор, останати автори)	Прв автор: (8,9,17,26) 4x9 = 36 Втор автор: (21) 1x6 = 6				42
5	Труд со оригинални научни резултати, објавени во зборник од трудови на научен собир Во земјата: (1, 3, 4, 5, 7,10,15,16,23,24,28) 11x3=33 Во странство: (11, 12) 2x2= 4	11	3	2	2	37
9	Учество на научен собир со реферат (постер/усно), концерт во земјата и во странство Во земјата: (10, 15) 2x1,5= 3 Во странство: (1, 2, 3, 4, 5, 6, 9, 11, 18,19, 20,21, 22,23, 24,25) 16x2= 32	2	1,5	16	2	35
10	Одбранета докторска теза	1	8			8
16	Член на уредувачки одбор на научно списание (СЦИ/ЦА/останати) • Journal 'Educational Challenges' (Ukraine) • Journal of Mediation & Social Welfare (JMSW) 2x2=4			2	2	4
20	Член на организационен или научен одбор на научен собир, фестивал • 59-th Annual International Conference of Ruse University and the Union of Scientists - Ruse is "New Industries, Digital Economy, Society - Projections of the Future, III.", 12-13 November 2020, Bulgaria 1x2=2 • Член на научен одбор на Меѓународна научна конференција: „Модерни тенденции во физичко образование и спорт“ – Департамент по спорт, Софиски универзитет – Софија, Бугарија, 2022, 2023 2x2=4 • Член на научен одбор на Научна конференция с меѓународно учество „Съвременният дискурс в науката, Шуменски университет “Епископ Константин Преславски” Педагогически факултет 2020/ 2021/ 2022/ 2023 4x2=8 • Член во меѓународен уредувачки одбор на Годишен зборник на Факултет за образовни науки (Yearbook -Faculty of Educational Sciences) 1x1=1	1	1	7	2	15

23	Студиски престој во странство- Erasmus+ staff teaching mobility			1	8	8
24	Рецензент на научен труд (СЦИ/ЦА/останати) Curkova University Faculty of Education Journal, vol.42, No.2, ISSN: 1302-9967 Školski vjesnik – časopis za pedagogijsku teoriju i praksu, Split, Croatia Vospitanie – International Journal. of Educational Sciences, Theory and Practice			3	1,5	4,5
ВКУПНО						153,5
Р. бр.	Стручно-апликативна дејност и организациско- развојна дејност	Поени				
		Во земјава		Во странство		
		број	поени	број	поени	Вкупно
1	Книга / учебник	1	10			10
4	Стручна монографија Petrova Gjorgjeva, E. Mirascieva, S., Petrovska, S., Sivevska, D., Kitanova, I., Koceva, D., Josimovska, V., Cackov, O., Stojanov, T. (2020) <i>Педагошки факултет, Факултет за образовни науки (1995- 2020)</i> . Documentation. Универзитет „Гоце Делчев“, Штип	1	8			8
5	Труд во стручно (научно-популарно) списание Во земјата: (18,19,25,27) 4 x 2 = 8 Во странство: (2) 1 x 6 = 6	4	2	1	6	14
6	Труд објавен во зборник од трудови на стручен собир Во земјата: (13) 1 x 2 = 2 Во странство: (6,14,20,22) 4 x 3 = 12	1	2	4	3	14
7	Пленарно предавање на стручен собир Во странство (23) 1 x 4 = 4			1	4	4
8	Учество на стручен собир со реферат (постер/усно) Во земјата: (7,17) 2x0,5 = 1 Во странство: (8, 12, 13, 14, 16) 5x1 = 5	20	0,5	5	1	6
10	Член на уредувачки одбор на стручно списание Член на Уредувачки одбор на списание „Воспитание“, уредувано од страна на Факултет за образовни науки – Штип, УГД 1x0,5 =0.5	1	0,5			0,5
17	Елаборати и експертизи - Авторезиме на докторски труд	1	2			2
28	Член на факултетски орган, комисија (наведени во рефератот) 16x2 = 32	16	2			32
ВКУПНО						90,5
ВКУПНО БОДОВИ ОД СИТЕ ОБЛАСТИ						284